

Nr 123.

Av herr **Jespersion, m. fl.**, om *avägbbringande av utredning och förslag i syfte att vidmakthålla och utveckla det svenska jordbruket.*

Sveriges folk har under de gångna krisåren fått lära sig inse vikten av att vårt land i möjligaste mån göras självförsörjande i fråga om de viktigaste livsförnödenheterna. Allt tydligare har det ock framstått, att det målet icke kan nås utan kraftiga ansträngningar till produktionens höjande från de enskilda och från det allmännas sida, varvid särskilt statsmakternas medverkan i olika hänseenden måste förutsättas såsom oundgänglig. Kristidens exceptionella förhållanden kunna icke länge fortvara och det förändrade läge, som därefter, när näringslivets utövning återförts till friare former, väntar jordbruksnäringen i konkurrens med utlandet, påkallar utan allt tvivel, i all synnerhet för sädproduktionens vidkommande, ett effektivt ingripande från statens sida redan för att förebygga en nedgång i produktionen och ännu mera för att möjliggöra den nödiga utökningen av särskilt brödsäden.

De senare årens svårigheter med avseende å tillförseln från utlandet av livsmedel, särskilt spannmål, torde snart nog tillhöra det förflutna. Enligt engelska facktidningar beräknas exportöverskottet av vete vid detta års ingång vara:

i Australien 23,000,000 quarters

i Argentina 20,000,000 » (1 quarter = 217,5 kg.)

Sveriges importbehov av vete är 1,000,000 quarters = 217,000 ton. Med stort bekymmer frågar man sig nu i Nordamerika och Canada: huru skola vi få avsättning till rimliga pris för våra på grund av krigstidsåtgärder (ökad areal) ökade skördar? Tonnagebristen försvinner mer och mer och optimistiska fackmän räkna med att redan i höst världstonnaget skall vara tillräckligt för behovet. Frakternas fall är enormt.

Frakten för spannmål från La Plata till England var i november 1918 cirka 20 kronor pr 100 kg., nu 5 kronor!

Med gällande låga pris å exportplatserna och ytterligare väntat fall i frakter räknar man i engelska importkretsar med att vete snart skall kunna köpas till 20 kronor pr 100 kg. fritt England — när handeln blir fri.

Huruvida i jämnbredd med den sålunda motsedda utvecklingen på spannmålsmarknaden — varmed torde följa en motsvarande nedgång i pris på andra jordprodukter — eller i vad mån därvid kan vara att motse någon mera avsevärd tillbakagång i anskaffningskostnad för förnödenheter, varav jordbruket självt har behov, må lämnas därhän. I varje fall torde vara uppenbart, att med sådana motsedda pris på jordbruksprodukter, som nu antytts, samtidigt med produktionskostnadernas stegring i så hög grad, som den senaste tiden åtstadkommit och som även för framtiden ställes i utsikt framför allt genom arbetslönernas stegring och andra samverkande omständigheter, vilka icke kunna väntas försvinna med kristiden, jordbrukets existensmöjlighet varder allvarligt hotad.

Formerna för det statsingripande, som härav påkallas, måste säkerligen i viss mån avpassas efter vad utvecklingen under den närmaste framtiden kan anvisa såsom ändamålsenligt; och lärer såväl härav som av sakens invecklade beskaffenhet i övrigt följa, att frågans utredning bör ankomma på Kungl. Maj:ts föranstaltande, dock i varje fall under nödig medverkan av jordbruksnäringens egna målsmän. Så mycket torde i allt fall redan i förväg framstå tydligt, som att utredningen — vilken måste utgå från vad flertalet av Sveriges folk är ense om nämligen, att kristidsregleringen bör snabbt avvecklas — icke kan undgå att i främsta rummet taga sikte på vår handels- och tullpolitik för att huvudsakligen genom förslag på detta område söka frågans lösning ävensom att åtgärder i statssocialistisk riktning böra vara uteslutna.

I anslutning till vad vi sålunda anfört, föreslå vi vördsamt,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta skyndsamt utreda, vilka åtgärder å det tull- och handelspolitiska området eller annorledes som må kunna anses påkallade och bäst ägnade att vidmakthålla och ytterligare utveckla det svenska jordbruket under de förändrade produktions- och avsättningsförhållanden, som redan nu kunna förutses inträffa efter världskrigets

avslutande, samt att riksdagen, i den mån dess medverkan för ändamålet kräves, måtte så snart som möjligt få sig förelagda erforderliga förslag till sådana åtgärder.

Stockholm den 30 januari 1919.

J. P. Jespersen.

Ollas A. Ericsson.

Ernst Lindblad.

Alexander Hamilton.

J. B. Johansson.
